

ARV SOM METODE

Av Sigrid Agnete Hole

OPPSUMMERING AV PROSJEKTET:

Historiske bygninger er viktige bærere av kulturell identitet, men interiørene mister ofte deler av sin historiske betydning når de tilpasses nye behov. Gjennom transformasjoner og funksjonelle tilpasninger kan historiske kvaliteter bli mindre synlige, noe som svekker forbindelsen mellom fortid og nåtid.

Denne masteroppgaven undersøker hvordan interiørarkitektur og møbeldesign kan bidra til å bygge bro mellom arkitektonisk kulturarv og samtidens behov. I stedet for å betrakte kulturarv som noe som enten må bevares uendret eller erstattes av nye løsninger, undersøker prosjektet hvordan historiske kvaliteter kan fungere som en aktiv ressurs i designprosessen.

Prosjektet springer ut av en interesse for hvordan bygninger formidler historie gjennom materialer, detaljer og romlige kvaliteter. Samtidig tar det utgangspunkt i en utfordring som preger mange historiske bygg i dag: hvordan videreføre identitet og kulturhistoriske verdier når bygninger må tilpasses nye funksjoner og bruksmønstre.

For å undersøke dette ble det utviklet en metode for kreativ utforskning av kulturarv innen interiørarkitektur. Metoden bygger på et kortbasert system hvor historiske referanser, funksjonelle behov, materialitet og transformasjon kombineres gjennom tilfeldige korttrekk. Hensikten er å skape et verktøy som både åpner for kreativ idéutvikling og samtidig holder prosessen forankret i byggets historiske kontekst.

Metoden ble utviklet gjennom flere iterasjoner. Den første versjonen tok utgangspunkt i jugendstilens opprinnelige inspirasjonskilder og fungerte som en test av systemet. Arbeidet viste at metoden kunne generere et stort antall idéer basert på historiske referanser, men også at resultatene kunne bli relativt generelle og lite knyttet til et bestemt sted.

Denne erfaringen ledet videre til en andre versjon, utviklet spesifikt for Rederhuset i Bergen. Bygget ble valgt som case fordi det tydelig representerer flere av problemstillingene prosjektet undersøker. Rederhuset har en sterk arkitektonisk identitet i sitt ytre uttrykk, samtidig som store deler av interiøret har blitt transformert gjennom senere ombygginger. Bygget fungerer derfor som et eksempel på utfordringen med å videreføre historiske kvaliteter i møte med nye behov.

I den stedsspesifikke versjonen av metoden ble motivene hentet fra arkivtegninger, ornamenter og detaljer fra bygget. Objektkategoriene ble utviklet med utgangspunkt i byggets fremtidige bruk, mens farge- og materialpaletten tok utgangspunkt i registreringer og undersøkelser gjort på befaring. På denne måten ble kulturhistorisk kunnskap integrert direkte i designprosessen.

Resultatet er en serie objekter og romlige forslag utviklet gjennom metoden. Forslagene søker ikke å rekonstruere fortiden, men å fortolke og videreutvikle historiske referanser i møte med samtidens behov. Gjennom dette undersøker prosjektet hvordan kulturarv kan aktiveres som et generativt verktøy for design, fremfor å fungere som en begrensning eller en fasit.

Prosjektets viktigste bidrag er derfor ikke de enkelte objektene som ble utviklet, men selve metoden. Oppgaven argumenterer for at kulturarv kan spille en mer aktiv rolle i designprosessen, og viser hvordan historiske kvaliteter kan brukes som utgangspunkt for nye romlige og materielle uttrykk. Slik søker prosjektet å bidra til en designpraksis der bevaring og innovasjon ikke forstås som motsetninger, men som gjensidig berikende perspektiver.